

การพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย

อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

Development of tourism business in Talad Tai Nod Community, Ban Chan Na,
Don Sai Subdistrict, Khuan Khanun District, Phatthalung Province.

อรทัย วงษ์ไทย¹ เซษฐา มุหะหมัด² เดโช แขน้ำแก้ว³ และพงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์⁴

Orathai Wongthai¹ Chatthe muhamad² Daycho Khaenumkaew³

and Phongprasit Onjan⁴

Received: 23 June 2022, Revised: 29 June 2022, Accepted: 30 June 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด และแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 10 คน ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า 1. สภาพปัจจุบันธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย 1.1) มีองค์กร และกลไกในการบริหารจัดการท่องเที่ยว ทางตลาดมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบมีคณะกรรมการบริหารงานในตลาดที่แต่งตั้งกันขึ้นมาเอง 1.2) มีระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนมีการจัดการท่องเที่ยวเพื่อจะให้มีนักท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบ มีการปรับสภาพเพื่อเข้าสู่ยุคใหม่ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ 1.3) มีการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน มีการสร้างความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐานให้กับคนในชุมชนเป็นสิ่งสำคัญเพื่อเป็นการพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจชุมชนเพื่อให้เศรษฐกิจของแต่ละชุมชนได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงจะส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจ 1.4) มีการส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชน พบว่า วัฒนธรรมเป็นเรื่องหลักที่ชุมชนให้ความสำคัญช่วยกันส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และยังคงรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา วรรณกรรม

ศิลปกรรมที่มีอยู่แล้วในชุมชนไว้ให้รุ่นลูกหลานได้สืบทอด 1.5) มีส่วนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน ทางตลาดจะใช้สิ่งของที่ผลิตมาจากวัสดุธรรมชาติ เป็นตลาดนัดพื้นบ้านสีเขียวเป็นการท่องเที่ยวแนวการอนุรักษ์ธรรมชาติในเชิงสร้างสรรค์ณรงค์ให้คนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อม 1.6) มีการสร้างการเรียนรู้ให้กับกิจกรรมการท่องเที่ยว ทางตลาดได้ไหนดมีการจัดอบรมทำความเข้าใจต่อชุมชนเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงสร้างสรรค์ 1.7) มีการบริการที่ดี และปลอดภัยทั้งด้านที่พักยานพาหนะ มีระบบรักษาความปลอดภัยจากอาสาศักดิ์รักษาความปลอดภัยจากคนในพื้นที่ที่คอยช่วยอำนวยความสะดวก 2. แนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดไหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย 2.1) มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน 2.2) มีการบริหารจัดการท่องเที่ยวให้ยั่งยืน เปิดโอกาสให้ชุมชนช่วยกันมีส่วนร่วมทุกคนที่เข้ามาขายของต้องช่วยกันพัฒนาดูแลรักษาตลาด 2.3) มีการพัฒนาชุมชนเพื่อสร้างรายได้ของคนในชุมชน 2.4) มีการส่งเสริมอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรม 2.5) มีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว 2.6) มีการสร้างการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว 2.7) การบริการที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว

คำสำคัญ : การพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว, ตลาดไหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย

Abstract

This thesis studied the topic of tourism business development in Talad Tai Nod Community, Ban Chan Na, Don Sai Sub-district, Khuan Khanun District, Phatthalung Province. The objective of this study was to study the current condition of the Tai Nod Market Community Tourism Business. and development guidelines for community tourism business at Talad Tai Nod, Ban Chan Na, Don Sai Sub-district, Khuan Khanun District, Phatthalung Province This was a qualitative research with 10 participants using in-depth interviews and descriptive analysis. The results of the study showed that ; 1. the current condition of the community

tourism business at Talad Tai Nod, Ban Channa, Don Sai Sub-district, Khuan Khanun District, Phatthalung Province consists of 1.1) There are organizations and mechanisms for tourism management. The market is managed in a systematic way, with its own appointed board of directors. 1.2) There is a sustainable tourism management system. Tourism is organized in order to have a variety of tourism. It has been adjusted to enter a new era that takes the environment into consideration. 1.3) There is support for the improvement of quality of life. and community economy Building basic knowledge and understanding for people in the community is important in order to develop into the community economy so that the economy of each community is thoroughly developed, resulting in economic development. 1.4) There is a cultural promotion of the community. The community found that culture is the main issue that the community gives importance to helping to promote the conservation of arts and culture. folk wisdom and still maintains the traditions, traditions, religion, literature, and arts that already exist in the community for future generations to inherit. 1.5) Participate in environmental care with the community The market will use items made from natural materials. It is a green local market that is a creative nature conservation tourism campaign for local people. And tourists take part in taking care of the environment. 1.6) There is a learning process for tourism activities. Under Node Market, there is a training program to understand the community in order to follow the guidelines for creative natural tourism management. 1.7) Good service. And secure accommodation, vehicles are secure from a volunteer security of people in the region to help facilitate 2. The development of business tourism market under the node Ban Chan Na Don Sai Phatthalung town. 2.1) There is a promotion of participation of people in the community. 2.2) Sustainable tourism management is in place Give the community an opportunity to help each other participate. Everyone who comes to sell must help develop and maintain the market. 2.3) Community development to generate income for people in the

community. 2.4) Conservation and cultural inheritance promotion 2.5) There is supervision. Preserving the environment of tourist attractions. 2.6) Learning is created along with tourism. 2.7) Good service to tourists.

Keyword : Development of tourism business, Talad Tai Nod Ban Chan Na, Don Sai Subdistrict

บทนำ

อำเภอควนขนุนเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดพัทลุง ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูก ทำนา ทำไร่ ซึ่งเป็นที่ราบสูงทางทิศตะวันตกเกษตรกรใช้เป็นพื้นที่ปลูกยางพาราและไม้ผล ส่วนที่ราบลุ่มทางทิศตะวันออกใช้เป็นพื้นที่ทำนาข้าว ปลูกกระเจ็ด และเลี้ยงสัตว์ จึงมีนโยบายที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งได้มีผู้ประกอบการจัดสร้างแหล่งท่องเที่ยวขึ้นมาในชุมชนต่าง ๆ ในพื้นที่อำเภอควนขนุนเพื่อเป็นการส่งเสริมนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวในชุมชนเพื่อเกิดเป็นรายได้ให้แก่คนในชุมชน เนื่องจากนักท่องเที่ยวให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวใหม่ รวมถึงการใช้ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวสร้างจุดแข็งในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประเพณีและวัฒนธรรม ความหลากหลายของสัตว์ป่า และพืชพรรณ ธรรมชาติ อาหาร งานฝีมือ สิ่งบันเทิง และแหล่งพักผ่อนทำให้มีนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยว (อุมาพร บุญเพชรแก้ว, 2553)

"ตลาดใต้โหนด" หรือที่คนใต้เรียกกันว่า "ตลาดใต้โหนด" เป็นตลาดนัดพื้นบ้านสี่เหลี่ยมที่สร้างรายได้ให้กับชุมชนแห่งนี้มากกว่า 2 ปีแล้ว ตลาดใต้โหนด เกิดขึ้น ณ บ้านเกิดของคุณกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ นักเขียนรางวัลซีไรต์ ปี 2539 ซึ่งหลังจากการเสียชีวิตของท่าน ในปี 2549 คุณณิยติ สงสมพันธุ์ (พี่ชาย) ได้เริ่มจากจุดเล็ก ๆ หวังแค่เพียงให้บ้านหลังนี้ เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนเป็นสถานที่อ่านหนังสือสุดเจ๋งสงบของเด็ก ๆ และชาวบ้านในหมู่บ้าน พร้อมทั้งเป็นสถานที่แลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านศิลปะ แต่ต่อมาได้มีโครงการตลาดท้องถิ่น ซึ่งให้ชาวบ้านในพื้นที่นำสินค้าปลอดสารพิษ พร้อมทั้งอาหารพื้นเมืองมาจำหน่าย แรกเริ่มนั้นมีร้านค้าเพียงแค่มังคังลิบร้านแต่ปัจจุบันมีร้านค้ามากกว่าร้อยร้านโดยมีทั้งผักสด ผลไม้สด อาหารพื้นเมือง และขนม

พื้นเมืองที่หาทานได้ยาก รวมทั้งสินค้าแฮนด์เมดอันเป็นเอกลักษณ์โดยอยู่ภายใต้คอนเซ็ปต์ กินดี มีสุข ซึ่งจะสอดคล้องไปกับวิถีชีวิตของชาวใต้อย่างปา นา เล ได้อย่างสมบูรณ์สิ่งที่ทำให้ตลาดใต้ โหนดแตกต่างจากตลาดชุมชนที่อื่น ๆ ก็คือการตกแต่งร้าน และพื้นที่ของตลาดที่เน้นใช้วัสดุธรรมชาติมาดัดแปลงออกแบบให้มีความทันสมัย พร้อมทั้งยังให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการคิดค้น ภาชนะใส่สินค้า โดยจะต้องนำวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่นที่มีอยู่มารังสรรค์ให้กลายเป็นภาชนะสุดเก๋ ลดใช้โฟม และพลาสติกหากใครได้มาเยือนตลาดใต้โหนดแห่งนี้สิ่งที่จะได้รับกลับไปไม่ใช่เพียงแค่ อาหาร หรือสินค้าท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังจะได้รับความสุข อย่างเต็มเปี่ยมจากรอยยิ้ม และความ จริงใจของชาวบ้าน (ณขจร จันทวงศ์, 2558)

การทำแหล่งท่องเที่ยวชุมชน คือ การนำเสนอจุดเด่นของชุมชน ดังนั้นคนในชุมชนต้อง รู้จักคุณค่าของพื้นที่ และวัฒนธรรมในชุมชนโดยคนในชุมชนสำรวจทางกายภาพถึงแหล่ง ธรรมชาติ และที่ดินทำกิน ศึกษา และเรียนรู้ ชุมชนภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนควร ประเมินความเป็นไปได้ในการจัดการท่องเที่ยวชุมชน เช่น เป็น การทำงานร่วมกันของทุกภาค ส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริม และพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวโดยร่วมกันกำหนดเป้าหมาย หรือ ทิศทางการท่องเที่ยว การประเมินความเป็นไปได้ของ การจัดการการท่องเที่ยว เช่น จำนวนพื้นที่ ในการรองรับนักท่องเที่ยว มีการคาดการณ์ และประเมินความเป็นไปได้ของการท่องเที่ยวว่า เป็นไปได้มากน้อยเพียงใด และที่สำคัญ การวิเคราะห์ถึงปัญหาหรือศักยภาพการที่จะพัฒนาแหล่ง ท่อเที่ยว เช่น ศักยภาพของผู้นำมีบทบาทในการวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างมาก ทำให้มีความ พร้อมในการรับมือ การเปลี่ยนแปลงไม่เต็มที่ควร อาจมาจากสมาชิกในชุมชนส่วนใหญ่มีระดับ การศึกษาที่ไม่สูงมากนักหรือขาดความรู้ในด้านการจัดการท่องเที่ยวการตลาด ทำให้ชุมชนไม่ สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการจากภายนอกได้ ศักยภาพด้านการจัดการชาวบ้านมีส่วนร่วมใน การจัดการท่องเที่ยวค่อนข้างน้อยส่วนใหญ่เป็นลักษณะต่างคนต่างทำอีกทั้งมีผู้ประกอบการจาก นอกพื้นที่เกาะซึ่งไม่ใช่คนพื้นเพเดิมเข้ามาประกอบกิจการด้านการท่องเที่ยวเนื่องจากมีการจัดการ การท่องเที่ยวในลักษณะต่างคนต่างทำเป็นเหตุให้ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวจากต่างถิ่นเข้ามา มีบทบาทมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งสถานประกอบการที่พัก โรงแรม หรือร้านอาหาร ที่นำมาซึ่ง

ปัญหาได้ ดังนั้นชุมชน ที่ต้องการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่ยั่งยืนควรเริ่มต้นจากความ ต้องการของคนในชุมชนรวมตัวกัน เพื่อวางแผน และตัดสินใจร่วมกันพยายามดึงจุดแข็งของชุมชน ออกมาไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี วิธีการดำเนินการให้เป็นจุดเด่นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวโดยที่ชุมชนต้องรัก และหวงแหนใน ทรัพยากรของชุมชนทำสิ่งที่ตนเองถนัดไม่ฝืนธรรมชาติ และไม่ทำลายวิถีชีวิตดั้งเดิม โดยการพัฒนา และการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนเขตอำเภอควนขนุนนั้นเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปิด โอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนท้องถิ่น นักท่องเที่ยว จะได้สัมผัสถึงวิถีชีวิตของคน ในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ประกอบด้วยสถานที่ท่องเที่ยวประเภท ธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ ตลาดใต้โหนด เป็น ตลาดที่ขายสินค้าพื้นบ้าน ซึ่งจัดตั้งเป็นองค์กรสาธารณะประโยชน์โดยชาวบ้านในพื้นที่จะนำ ผลผลิตทางการเกษตร และอาหารพื้นบ้านมาจำหน่าย มีความร่มรื่น และสะท้อนถึงวัฒนธรรม พื้นบ้านพร้อมชมวิถีชีวิตทัศนจากธรรมชาติ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้จะเป็นส่วนช่วยให้ชุมชนมี รายได้ก่อให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวที่สร้างคุณค่าจากวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่มีความเป็น เอกลักษณะ (นิจกานต์ หนูอุไร, 2561)

จากความสำคัญข้างต้นจะเห็นได้ว่าอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มีศักยภาพทาง การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติมีความเป็นวิถีชีวิตของคนในชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์ในการที่จะพัฒนาชุมชน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่นิยมการท่องเที่ยวแบบ อนุรักษ์ธรรมชาติกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ทำให้เกิด การหมุนเวียนรายได้ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งมีความคาดหวังว่าจะนำรายได้จากการท่องเที่ยว มาพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่เหมาะสมนอกจากนี้ ชุมชน ท้องถิ่นยังสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการ อนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนเองเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิด ประโยชน์ และมีความยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

1) ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ประกอบการจัดทำแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนจำนวน 1 คน โดยพิจารณาจาก เป็นผู้มีความคิดที่จะทำให้ตลาดใต้โหนดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จัก ของนักท่องเที่ยว

2) ผู้ให้ข้อมูลรองแบ่งเป็นกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นักท่องเที่ยว จำนวน 3 คน โดยพิจารณาจากคนที่มีความสนใจเข้ามาเที่ยวโดยการเลือกแบบเจาะจง

กลุ่มที่ 2 ชาวบ้านในพื้นที่ จำนวน 3 คน โดยพิจารณาจากเป็นผู้มีครัวเรือนอยู่ติดกับตลาดใต้โหนด และได้รับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจทั้งโดยตรงหรือทางอ้อม โดยการเลือกแบบเจาะจง

กลุ่มที่ 3 พ่อค้าแม่ค้าในตลาด จำนวน 3 คน โดยพิจารณาจากร้านขายของที่เก่าแก่ที่สุดในตลาดตั้งแต่เกิดขึ้นมาของตลาด เพื่อศึกษาแหล่งที่มา และที่ไปทางเศรษฐกิจของพ่อค้าและแม่ค้า

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อใช้สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ทั้งนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจนได้ข้อมูลที่อิ่มตัว จึงยุติการเก็บข้อมูล โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์ เป็นแนวคำถามที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ เพื่อต้องการเก็บบันทึกข้อมูล ในการวิจัยพร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลได้มากที่สุด และตรงประเด็นมากที่สุด

2.2 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เป็นการสังเกตที่ผู้วิจัยเฝ้าสังเกตอยู่ภายนอกไม่เข้าร่วมในกิจกรรมบางกิจกรรม ได้แก่ การสังเกตขณะการเตรียมวัสดุ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

2.3 เครื่องบันทึกภาพ เป็นการใช้กล้องถ่ายรูปจากโทรศัพท์มือถือเพื่อถ่ายรูปประกอบในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

3.1 สํารวจพื้นที่ในชุมชนเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นก่อน หลังจากนั้นจึงไปสํารวจข้อมูลเบื้องต้นของสภาพปัจจุบัน และแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด

3.2 ประสานงานโดยผู้ประกอบการตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง โดยนัด วันเวลา และสถานที่ จากนั้นผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล และรายละเอียดแต่ละประเด็นโดยพบปะพูดคุยกับกลุ่มเป้าหมายพร้อมถ่ายภาพที่

3.3 สร้างความสัมพันธ์ และแนะนำตัวเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่การปรับตัวเบื้องต้นให้เข้ากับแหล่งท่องเที่ยวตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง พร้อมทั้งสอบถามข้อมูล ได้แก่ สภาพปัจจุบัน และแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด

3.4 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยศึกษา และค้นคว้าพร้อมทั้งรวบรวมข้อมูล และประมวลข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของสภาพปัจจุบัน และแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด

3.5 นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมทั้งหมดมาวิเคราะห์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ลักษณะสภาพปัจจุบัน และแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด พร้อมการนำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับผู้ให้ข้อมูลกลุ่มต่าง ๆ ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพแบบเจาะลึกจากผู้ที่มีความรู้ โดยการจำแนกข้อมูลแต่ละกลุ่มตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยวางไว้และหลังจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นตามวัตถุประสงค์ และการนำเสนอข้อมูลในเชิงการพรรณนา

ผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

1. องค์กร และกลไกในการบริหารจัดการท่องเที่ยว พบว่า ทางตลาดมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบมีคณะกรรมการการบริหารงานในตลาดที่แต่งตั้งกันขึ้นมาเองแบ่งเป็นการบริหารในด้านแม่ค้าที่ขายของในตลาดเลือกกรรมการในการบริหารจากแม่ค้าด้วยกันเองกำหนดผู้รับผิดชอบในส่วนต่าง ๆ เช่น ฝ่ายอาหาร สาธารณสุข รวมทั้งฝ่ายจัดการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบเน้นในเรื่องการท่องเที่ยวเป็นหลัก จัดการประชุมกรรม การสร้างความรู้ความเข้าใจรับข่าวสารใหม่ๆ อยู่เสมอ และจัดการประชุมแม่ค้าทุกเดือน ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการการท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์ต่อชุมชนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเป็นส่วนสำคัญในการร่วมกันวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมพัฒนา และนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายการจัดการท่องเที่ยวจะพัฒนาต่อไปได้ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อจะเป็นเครื่องมือของการเผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่น และวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน

2. ระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน พบว่า มีการจัดการท่องเที่ยวเพื่อจะทำการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบ และแตกต่างไปจากการท่องเที่ยวตลาดนัดแบบเดิม ๆ แตกต่างไปจากตลาดนัดแบบทั่วไปมีการปรับสภาพเพื่อเข้าสู่ยุคใหม่ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ โดยไม่มีการทำลายสิ่งแวดล้อมของชุมชน รักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติ และวัฒนธรรมไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวมีหลักการให้คนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแสดงความคิดเห็นได้ในการจัดการท่องเที่ยวเน้นนำสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นมาขายเพื่อเป็นจุดสนใจ และมีสินค้าที่หลากหลายให้เลือกซื้อมากมายการจัดการท่องเที่ยวคนในชุมชนได้มีรายได้ และมีอาชีพ

เสริมเพื่อลดการว่างงาน เลือกลงจุดเด่น หรือเอกลักษณ์ของชุมชนที่จะเป็นจุดขายในการนำเสนอแก่นักท่องเที่ยวเพื่อให้วิถีชุมชนดั้งเดิมไม่ถูกทำลายหายไปรวมถึงเป็นการรักษาทรัพยากรต่างๆ ภายในชุมชนไม่เป็นการทำลายวิถีชีวิตเดิมหรือทรัพยากรของชุมชนที่มีอยู่เดิม

3. การสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจของชุมชน พบว่า มีการสร้างความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐานให้กับคนในชุมชนเป็นสิ่งสำคัญเพื่อเป็น การพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจชุมชนเพื่อให้เศรษฐกิจของแต่ละชุมชนได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงจะส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวมของทั้งประเทศได้การพัฒนาตามไปด้วย ซึ่งจะส่งผลดีต่อการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงมากขึ้นในชุมชน เปิดตลาดโดยการให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการเข้ามาบริหารจัดการ และเข้ามาขายของทำให้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นลดการว่างงานของคนในชุมชน และสามารถเพิ่มรายได้เข้ามา ให้ชุมชนได้อีกทั้งทำให้เศรษฐกิจชุมชนดีขึ้นนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าและบริการท้องถิ่นเพื่อสร้างอาชีพ และรายได้ที่สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชน ในท้องถิ่นให้ดีขึ้นนำสินค้าที่ชาวบ้านผลิตเอง หรือผักผลไม้ที่ชาวบ้านเพาะปลูกเองให้ชาวบ้านนำมาขายในตลาดเปิดพื้นที่ตลาดให้คนในชุมชนได้ได้มาขายของเป็นการช่วยชาวบ้านให้มีรายได้

4. การส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชน พบว่า วัฒนธรรมเป็นเรื่องหลักที่ชุมชนให้ความสำคัญช่วยกันส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และยังคงรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา วรรณกรรม ศิลปกรรมที่มีอยู่แล้วในชุมชนไว้ให้รุ่นลูกหลานได้สืบทอดมีการทำขนมพื้นบ้านทำขนมในเทศกาลส่งเสริมให้เด็กรุ่นใหม่ในพื้นที่ได้มีกิจกรรมช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนแสดงของท้องถิ่นผลิตสินค้า และการท่องเที่ยวที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์พัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพสมัยนี้มีการนำภูมิปัญญาดั้งเดิมมาคิดสร้างสรรค์ทำให้เกิดสินค้าทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่ามากกว่าเดิมทำให้เป็นจุดขาย และจุดสนใจมีการจัดกิจกรรมการแสดงศิลปะพื้นบ้านเพื่อสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การแสดงมโนราห์ และการแสดงหนังตะลุง ทำให้คนที่เข้ามาเที่ยวได้เรียนรู้ศิลปะการแสดงพื้นบ้านของชาวบ้านเห็นถึงวิถีชีวิตชาวบ้านในพื้นที่ที่แท้จริง

5. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน พบว่า ทางตลาดจะใช้สิ่งของที่ผลิตมาจากวัสดุธรรมชาติลดการใช้โฟมพลาสติกในชุมชนตลาดนัดได้โหนดเป็นตลาดนัดพื้นบ้าน สีเขียวเป็นการท่องเที่ยวแนวการอนุรักษ์ธรรมชาติในเชิงสร้างสรรค์ณรงค์ให้คนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อม ให้ชาวบ้านในพื้นที่นำพืช ผัก ผลไม้ หรือสินค้าที่ปลอดสารพิษ พร้อมทั้งอาหารพื้นเมืองมาจำหน่ายสามารถจัดการวางแผนเรื่องขยะดูแลสิ่งแวดล้อมได้เต็มที่ปลูกฝังแนวความคิดการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้กับเด็ก เยาวชน และคนในชุมชนช่วยกันพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมนำสิ่งของกลับมาใช้ใหม่คัดแยกขยะเพื่อเพิ่มรายได้

6. การสร้างการเรียนรู้ให้กับกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่า ทางตลาดได้โหนดมีการจัดอบรมทำความเข้าใจต่อชุมชนเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงสร้างสรรค์ที่สามารถเสริมการเรียนรู้ให้กับคนที่มาเที่ยว มีการสร้างการเรียนรู้ในหลายรูปแบบนำเสนอสินค้าที่เป็นจุดเด่นมีการเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น คือ ด้านการจักสาน การทำขนมพื้นบ้าน ขนมไทยต่าง ๆ และกิจกรรมการแสดงท้องถิ่น คือ หนังตะลุง มโนราห์ เพื่อเป็นการเสริมการเรียนรู้ให้กับคนที่มาเที่ยวได้รู้จักวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชน และมีลานไว้จัดกิจกรรมการแสดงเพื่อไว้ให้เด็ก ๆ ที่มีความสนใจได้มาจัดการแสดงศิลปะพื้นบ้านให้คนนอก หรือคนที่เข้ามาท่องเที่ยวได้เรียนรู้ และได้เป็นการส่งเสริมให้เด็ก ๆ ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และคนที่มาท่องเที่ยวเกิดการเรียนรู้

7. การบริการที่ดี และปลอดภัยทั้งด้านที่พัก ยานพาหนะ พบว่า มีระบบรักษาความปลอดภัยจากอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยจากคนในพื้นที่ที่คอยช่วยอำนวยความสะดวกเรื่องการจอดรถที่จอดรถมีความเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว และพ่อค้าแม่ค้าทุกคนต้องคอยดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยในพื้นที่ตลาด เพื่อให้สถานที่มีความสะอาดเหมาะสมอยู่เสมอนักท่องเที่ยวรู้สึกประทับใจ และปลอดภัย พ่อค้าแม่ค้าต้องมีการบริการที่ดียิ้มแย้มแจ่มใสเอาใจลูกค้าใส่ใจในเรื่องคุณภาพของสินค้าความสะอาดของอาหารถูกสุขอนามัยให้คำแนะนำสินค้าให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่

ภาพที่ 1 แสดงสถานที่ตลาดใต้โหนด

ภาพที่ 2 แสดงพื้นที่สำหรับไว้
อ่านหนังสือ

ภาพที่ 3 แสดงพื้นที่ขายของใน
ตลาดใต้โหนด

4 แสดงกล้วยที่ชาวบ้าน
นำไปวางขายในตลาดใต้โหนด

ภาพที่ 5 แสดงพื้นที่จัด
กิจกรรมการแสดงต่าง ๆ ใน
ตลาดใต้โหนด

ภาพที่ 6 แสดงสภาพแวดล้อม
ในตลาดใต้โหนด

7 แสดงมุมอ่านหนังสือ

ภาพที่ 8 แสดงที่จอดรถ

แนวทางการพัฒนารุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันทนา ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

1. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน พบว่า ตลาดใต้โหนดได้ให้คนในชุมชนนำสินค้าไปวางขายในตลาดเป็นสินค้าท้องถิ่นสินค้าพื้นบ้าน หรือแม่ค้าพ่อค้าที่มาขายในตลาดใต้โหนดได้เป็นเจ้าของตลาดทุกคนโดยให้ช่วยกันบริหารจัดการกันเองในรูปแบบของคณะกรรมการ

2. แนวทางในการบริหารจัดการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนได้ พบว่า การบริหารจัดการท่องเที่ยวเปิดโอกาสให้ชุมชนช่วยกันมีส่วนร่วมทุกคนที่เข้ามาขายของต้องช่วยกันพัฒนาดูแลรักษาตลาดสิ่งสำคัญที่สุดคือความซื่อสัตย์ของพ่อค้าแม่ค้าขายสินค้าที่มีคุณภาพนำเอาเอกลักษณ์ท้องถิ่นของชุมชนเป็นจุดสนใจเพื่อมาเผยแพร่ และเป็นอีกช่องทางที่ได้ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ตลาดเป็นที่รู้จักเพื่อให้คนได้เข้ามาเที่ยวในจัดการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนต้องต้องควบคู่ไปกับการดูแลรักษาธรรมชาติ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมในชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ รักษาความเป็นพื้นบ้านของตลาดลดการใช้สารเคมี ในการผลิตสินค้าส่งเสริมสินค้าเกษตรอินทรีย์ และทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือกันช่วยผลักดันการท่องเที่ยวในชุมชนให้ไปได้ไกลที่สุด

3. แนวทางการพัฒนาชุมชนเพื่อสร้างรายได้ของคนในชุมชน พบว่า มีการส่งเสริมการสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน โดยการให้ทุกคนผลิตสินค้าด้วยตัวเองหรือมีการรวมกลุ่มกันทำผลิตสินค้ามาขายเองในตลาดจะมี พืช ผัก ผลไม้สวนครัวที่ชาวบ้านแต่ละบ้านปลูกกันเองหรือขนมไทย ขนมพื้นบ้าน ผลิตภัณฑ์จักรสาน และสิ่งของที่ทำจากภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ ของชาวบ้านได้นำมาตั้งขายในตลาดคนในชุมชนได้มีพื้นที่ในการสร้างรายได้

4. แนวทางการส่งเสริมอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรม พบว่า ในตลาดได้โหนดส่งเสริมการแต่งการที่มีเอกลักษณ์แบบคนไทยนุ่งผ้าถุงเสื้อลูกไม้ให้คนที่มาขายของในตลาดได้ใส่เพื่ออนุรักษ์การแต่งการแบบไทยเห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์พื้นบ้าน และเปิดให้เยาวชนที่มีสนใจด้านศิลปะดนตรี การรำไทย หนังตะลุง รำโนราห์ ได้ให้เข้ามาแสดงในพื้นที่ตลาดเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่นนำไปเผยแพร่ความรู้ช่วยกันสืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้านของชุมชน และอาศัยความร่วมมือจากคนในชุมชนทุกคนร่วมกันรักษาภูมิปัญญาแบบดั้งเดิมไว้ไม่ให้สูญหายไปจากสังคม

5. แนวทางในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว พบว่า มีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่เดิมมีการคัดแยกขยะทุกครั้งก่อนนำไปทิ้งเพื่อหาวิธีกำจัดขยะที่ถูกต้อง

6. แนวทางการสร้างการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวได้ พบว่า มีการสร้างการเรียนรู้โดยกาจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ อย่างต่อเนื่องให้แก่คนในชุมชนได้รับความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ มีลานไว้จัดกิจกรรมการแสดงศิลปะพื้นบ้านการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว มีมุมหนังสือได้ตั้งไว้ให้คนที่เข้ามาเที่ยวได้อ่าน และเป็นพื้นที่การเรียนรู้ของคนในชุมชนเกิดการเรียนรู้รักษาสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม ประเพณีในชุมชนศึกษาภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นได้นำไปเผยแพร่บอกต่อให้คนเข้ามาเที่ยวในตลาดชุมชนมากขึ้น

7. แนวทางการบริการที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว พบว่า การบริการที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยวต้องเป็นเจ้าบ้านที่ดีมีการแนะนำที่จริงใจเกี่ยวกับสินค้า และสถานที่พ่อดำแม่คำต้องมีความซื่อสัตย์ให้กับลูกค้าใส่ใจในเรื่องความสะอาดของสินค้าทำอาหารที่ถูกสุขอนามัยปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยว มีมารยาทที่ดีในการต้อนรับนักท่องเที่ยวพูดจาไพเราะสุภาพยิ้มแย้มอยู่เสมอใส่ใจ กับการบริการ กิริยาสุภาพให้การต้อนรับอย่างเต็มที่ และพัฒนาปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความสะอาดสวยงามอยู่เสมอ

ภาพที่ 9 แสดงห้องสมุดสำหรับประชาชน

ภาพที่ 10 แสดงไม้กวาดที่ชาวบ้านทำนำไปวางขายในตลาด

ภาพที่ 11 แสดงร้านค้าคนในชุมชนที่มาจากในตลาดใต้เหนือ

12 แสดงพื้นที่จัดกิจกรรม นั่งพูดคุย

ภาพที่ 13 แสดงพื้นที่มุมพักผ่อนที่จอดรถ

ภาพที่ 14 แสดงไข่ปลาทอดที่ชาวบ้านนำไปขายในตลาด

อภิปรายผล

สภาพปัจจุบันธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลคอนทราย อำเภอดอนขุน จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย เมืองค์กร และกลไกในการบริหารจัดการท่องเที่ยว ทางตลาดมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบมีคณะกรรมการการบริหารงานในตลาดที่แต่งตั้งกันขึ้นมาเอง มีระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน มีการจัดการท่องเที่ยวเพื่อจะทำให้มีการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบ มีการปรับสภาพเพื่อเข้าสู่ยุคใหม่ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ มีการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจของชุมชน มีการสร้างความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐานให้กับคนในชุมชนเป็นสิ่งสำคัญเพื่อเป็นการพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจชุมชนเพื่อให้เศรษฐกิจของแต่ละชุมชนได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงจะส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจ มีการส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชน พบว่า วัฒนธรรมเป็นเรื่องหลักที่ชุมชนให้ความสำคัญช่วยกันส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และยังคงรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา วรรณกรรม ศิลปกรรมที่มีอยู่แล้วในชุมชนไว้ให้รุ่นลูกหลานได้สืบทอด มีส่วนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน ทางตลาดจะใช้สิ่งของที่ผลิตมาจากวัสดุธรรมชาติ เป็นตลาดนัดพื้นบ้านสีเขียวเป็นการท่องเที่ยวแนวการอนุรักษ์ธรรมชาติในเชิงสร้างสรรค์ณรงค์ให้คนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อม มีการสร้างการเรียนรู้ให้กับกิจกรรมการท่องเที่ยว ทางตลาดใต้โหนดมีการจัดอบรมทำความเข้าใจต่อชุมชนเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงสร้างสรรค์ มีการบริการที่ดี และปลอดภัยทั้งด้านที่พัก ยานพาหนะ มีระบบรักษาความปลอดภัยจากอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยจากคนในพื้นที่ที่คอยช่วยอำนวยความสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอุษา กล้าวิจารณ์ (2560) ได้กล่าวว่า ในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มจำนวนขึ้นในทุก ๆ ปี โดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น และยังคงอัตลักษณ์ของชุมชนไว้อย่างเหนียวแน่นนั้นชุมชนจักต้องดำเนินการภายใต้องค์ประกอบสำคัญ 7 ประการ ดังนี้ 1) เมืองค์กร และกลไกในการบริหารจัดการท่องเที่ยว 2) มีระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน มีระบบบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชน และกติกาที่ใช้ในการบริหารการท่องเที่ยว 3) สนับสนุนการพัฒนา

คุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจของชุมชนสนับสนุนการพัฒนาชุมชนกระจายรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวชุมชนอย่างเป็นธรรม และสร้างโอกาสในการมีรายได้ เสริม 4) ส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวมีข้อมูล และความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในท้องถิ่น 5) มีส่วนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวมีข้อมูล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 6) สร้างการเรียนรู้กิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างการเรียนรู้ความเข้าใจในวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของชุมชน และ 7) มีการบริการที่ดี และปลอดภัยทั้งด้านที่พัก ยานพาหนะ นักสื่อความหมายท้องถิ่น เจ้าของบ้าน และการบริการที่ดีระหว่างกลุ่มในชุมชนเพื่อให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิจกานต์ หนูอุไร (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำ คลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง” ผลวิจัยพบว่า จังหวัดพัทลุงมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวมากมายประกอบด้วยสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรมเป็นแหล่งกำเนิดหนังตะลุงโนราห์ และยังคงรักษาเอกลักษณ์ศิลปะการแสดงสืบทอดมาถึงปัจจุบัน การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นรูปแบบการท่องเที่ยว ที่สร้างคุณค่าจากวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์โดยเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมกับวิถีชีวิตรวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุมาพร บุญเพชรแก้ว (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง” ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 4 กลุ่ม เห็นว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและประวัติศาสตร์ คือ วัดเขาอ้อ ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล คือ เทศกาลล่องเรือแลนก ทะเลน้อย ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านกิจกรรม คือ กิจกรรมล่องเรือชมธรรมชาติในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านบริการ คือ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและบริการด้านขนส่งสินค้า และนักท่องเที่ยว จุดแข็งในการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และโดดเด่น ได้แก่ อุทยานนกน้ำทะเลน้อย

แนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง พบว่า มีแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนมีการเปิดโอกาสให้ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวตลาดใต้โหนดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเป็นเรื่องที่สำคัญมากการมีส่วนร่วมช่วยกันพัฒนาจะทำให้การท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนดเกิดการพัฒนาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีกระบวนการความคิดแบบยั่งยืนในด้านการมีจิตสำนึกที่ดีในการให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ความยั่งยืนของทรัพยากรทางการท่องเที่ยว มุ่งใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนการพัฒนาชุมชนเพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนมีการจัดอบรมให้ความรู้ แก่ประชาชนเพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดให้มีศักยภาพ และสามารถพึ่งตนเองได้หรือช่วยตนเองได้ แนวทางการส่งเสริมอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรม และภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาในตลาดใต้โหนดให้ความสำคัญมีการถ่ายทอดวัฒนธรรม ประเพณีจากรุ่นสู่รุ่น การอนุรักษ์วัฒนธรรมทุกคนต้องร่วมมือร่วมใจกันทั้งคนรุ่นเก่า และคนรุ่นใหม่ โดยต้องเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการ คิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมกันทำกิจกรรม มีแนวทางในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว ในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวมีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่เดิมการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวมีความเคารพในวัฒนธรรมและสนับสนุนความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม มีแนวทางการสร้างการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสะท้อนอัตลักษณ์การท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด การบริการที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยวต้องเป็นเจ้าบ้านที่ดีมีความสะดวกในการเดินทางมีป้ายบอกทางให้แก่นักท่องเที่ยวมีความสะดวกในการเดินทาง พบว่าสอดคล้องกับการวิจัยของนิจกานต์ หนูอุไร (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำ คลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง” ผลวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ซึ่งพิจารณาจากจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวและ

ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สามารถกำหนด
เค้าโครงของชุดกิจกรรม และเส้นทางการท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง
สร้างสรรค์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของอุมาพร บุญเพชรแก้ว (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนว
ทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง” ผลวิจัยพบว่า แนวทางการ
จัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืนจัดการการท่องเที่ยว คือ เน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อปลูก
จิตสำนึกด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
โดยต้องมีการจัดการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และให้ความรู้การสื่อความหมาย และศูนย์
ข้อมูลท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวเพื่อปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวช่วยกันอนุรักษ์ธรรมชาติ มี
กิจกรรมที่เน้นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และควรให้ทั้งภาคเอกชน และประชาชนท้องถิ่นได้
มีส่วนร่วมเพื่อช่วยกันดูแลทรัพยากรท่องเที่ยวที่ยั่งยืน รวมทั้งสอดคล้องกับการวิจัยของโกวิทย์
เหมือนสังข์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม
กรณีศึกษา: อุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ผลวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว
อุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง พบว่าควรจัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่ดังกล่าว
ร่วมกัน โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ทะเลน้อย และมีการจัดตั้ง
คณะทำงานที่จะเป็นตัวกลางประสานงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยสรุปแนวทางในการ
ดำเนินงานดังนี้ 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจควรกำหนดพื้นที่การให้บริการที่ชัดเจน และเหมาะสม 2) ด้าน
สิ่งอำนวยความสะดวกควรพัฒนาที่จอดรถ ห้องสุขา ท่าเทียบเรือให้ได้มาตรฐานไว้คอยบริการ
นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ 3) ด้านการเข้าถึงควรมีการจัดทำป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทิศทาง
ภายในแหล่งท่องเที่ยวให้ชัดเจน ป้ายเตือนนักท่องเที่ยวในจุด ที่เสี่ยงอันตราย 4) ด้านการ
ประชาสัมพันธ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณในการจัดทำแผ่นพับ ใบปลิว เว็บไซต์
เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว 5) การมีส่วนร่วมของชุมชนควรมีการจัดตั้งกลุ่มประสานงาน
การท่องเที่ยวอุทยานนกน้ำทะเลน้อย และจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

1. แนวทางการใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์ของชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เพื่อพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
2. แนวทางการศึกษาภูมิปัญญาของชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ความกรุณา และอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ดร. เชษฐา มุหะหมัด อาจารย์พงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์ และอาจารย์ ดร. เดโช แขน้ำแก้ว ที่เป็นผู้กรุณารับเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำข้อคิดและให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูล ชี้แนะในการทำวิจัยและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนแนวทางการทำวิจัยที่ถูกต้องตามระเบียบวิธี จึงทำให้งานวิจัยชิ้นนี้เสร็จสมบูรณ์บรรลุไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จนทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จ

บรรณานุกรม

- โกวิทย์ เหมือนสังข์. (2557). **แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษา: อุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง.** (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา).
- อุมาพร บุญเพชรแก้ว. (2553). **แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- อุษา กล้าวิจารณ์. (2560). **แนวทางสู่ความสำเร็จของการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน.** (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรและวิทยาศาสตร, มหาวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์).

นิจกานต์ หนูอุไร. (2561). การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำ
คลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง. คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยทักษิณ, 12(2), 53-55.

ณขจร จันทวงศ์. (2558). หลาดนัดใต้โหนด พัทลุง ตลาดนัดบ้านของคนหัวใจสีเขียว.
ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <http://www.ftawatch.org/node/45076>. (สืบค้นเมื่อวันที่ 18
สิงหาคม 2563).

ผู้เขียน

นางสาวอรทัย วงษ์ไทย

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจี้ อำเภอมะนัง

จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

E-mail: boran_j@hotmail.com

ผศ.ดร.เชษฐา มุทะหมัด

ผศ.ดร.เดโช แชน้ำแก้ว

ผศ.พงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์

อาจารย์สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจี้ อำเภอมะนัง

จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

E-mail: Chanida_oil@gmail.com